

APRIL, 1913

AMERIKA
SPEERANTISTO

The New Testament

IN ESPERANTO

Translated from the original Greek by a special committee whose care and competence assure a thoroughly accurate and correct rendering.

White Paper Edition:

No. 2. Limp French Morocco, 60 cents.

No. 3. Leather-lined Persian Yapp, \$1.50.

India Paper Edition:

No. 4. Limp French Morocco, 90 cents.

No. 5. Leather-lined Persian Yapp, \$1.75.

EVERY ESPERANTIST WANTS A COPY.

EVERY MINISTER SHOULD BE SUPPLIED WITH A COPY.

EVERY PUBLIC LIBRARY NEEDS AT LEAST ONE COPY.

The present edition is limited, and there may be much delay before another appears. Therefore send your order at once.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO.
WASHINGTON, D. C.

The American Esperanto Book

Standard Edition, cloth bound, postpaid for \$1.00

With *new* subscription to **Amerika Esperantisto**, \$1.50

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, Washington, D. C.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter January 11, 1911, at the Postoffice at Washington, D. C., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

Maryland Building, Washington, D. C.

ONE DOLLAR A YEAR

Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50)

SINGLE COPY TEN CENTS

MALLONGAJ verkoj, tradukaĵoj kaj novaĵoj estas ĉiam prefere akceptitaj. *Oni ne resendas* neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resend-pagon. *La Redakcio* konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Vol. 13

APRIL, 1913

No. 3

Foreign News

FRANCE.—Lectures and propaganda meetings, banquets, costume balls, excursions, etc., form the major portions of the news items recently. *La Movado* (with which *Franca Esperantisto* has recently been united) contains a list of 95 firms which have issued catalogues or prospectus in Esperanto. They vary from railroads and automobile firms to makers of soap, cigarettes, etc. Yet we know of still others not mentioned, so the list is not yet complete. It seems that Esperanto is more and more an established, unromantic, eminently practical matter of fact.

The horticulturists of other countries are receiving a circular letter sent out by the management of the Bois de Boulogne, inviting to a "Rose Congress" to be held in the "rosery" of that park. The circular is in French, German, English and Esperanto.

The University of Dijon is using Esperanto for announcements with good success, reporting an increase of students as the direct result.

The vice-president of the Rouen Esperanto Society has been appointed Officer of Public Instruction in that city.

A subvention of 300 francs has just been granted by the municipal council to

the Paris Group, and smaller sums to the groups of Charenton and Pre-Saint-Gervais.

The Esperantists of Paris distributed 1,300 circulars at commercial establishments, and had 300 posters pasted on the walls, as the start of their winter's work.

Not long ago a certain French newspaper contained a lively article on "The Esperanto Peril," pointing out that "Esperanto is directly opposed to the spreading of *French* as the international language." Call this to the attention of any friend who regards Esperanto as a menace to *English* for that purpose!

BELGIUM.—An Esperanto week, with the direct approval of the Belgian Government, has been arranged for the third week in August in connection with the exposition, pageant, etc., to occur in that city this summer. A large number of Esperantists will attend, judging from the early registration.

HOLLAND.—A course in Esperanto is being taken by twelve policemen in 's Hertogen bosch. This reminds us that there is still a larger number in several classes elsewhere, as in London, Cologne, and other cities.

The Workmen's Group in Rotterdam commenced its winter activities with a

class of 28 beginners. All the street car men were given circulars about Esperanto, and as a result several classes were started. New groups are also reported in 's Heerenhock and elsewhere.

SWITZERLAND.—The Swiss Government, which was requested in 1910 by the Congress of Commercial Chambers to act as a committee on the matter of reform of the calendar, reported not long ago that 30 propositions had been received, and of these, 14 are couched in Esperanto. The remaining 16 are in 7 different languages.

Arrangements are going steadily forward in Berne for the Ninth International Esperanto Congress, to be held in that city the last week in August. A class of 42 postmen is studying Esperanto, as one preparation. The Congress ticket, costing \$3.00, should be secured at once. Address simply: *Universala Kongreso de Esperanto, Bern, Switzerland*.

The Second Congress of Spiritualists will take place in Geneva the second week of May. The languages admitted are French, English and Esperanto.

GERMANY.—The magistrate of Leipsic has contributed 400 marks toward Esperanto courses for officials; there are some 120 enrolled in these.

The Saxon Government has appropriated 1,000 marks for the promotion of the Saxon Esperanto Institute this year.

The German Esperanto Congress will take place in Stuttgart next August, the three days before the International Congress in Berne. Many Esperantists of other nationalities will arrange to be present and go on with the German *samideanoj* to Bern.

Another commercial school in Bremen has begun to teach Esperanto. A new course is reported in Dortmund, another of 60 persons in Chemnitz, and four new courses in Hannover-Linden. A new group of "only 90" was reported from Dresden recently.

RUSSIA.—The courses in Harbin have about 60 students enrolled, among them being a general, consul, and others of rank and influence.

In Tomsk the Esperanto club meets in a room given free by the city magistrate.

In Svjatošin the Commercial School has introduced an Esperanto course.

In Kamenj-Ribolov there are now 49

Esperantists, though there were none at all six months ago. This is due to the interest in Esperanto taken by the mayor of the village.

Every store in Kiev now has Esperanto books for sale. During 1912 there were 482 members of the local Esperanto society. A local paper is now trying to get sporting news by means of Esperanto exclusively. Readers who know of records made or broken, send a card about it (in Esperanto) to: *V. Tračevskij, B. Godvalnaja, 25, Kiev, Russia*.

SIBERIA.—It is reported that workers in the mines of Ulenj and Julia are learning Esperanto.

FINLAND.—The Tourist Society of Finland is considering business details of a 60-page illustrated book on Finland, to be published in Esperanto.

AUSTRIA.—The Austrian Esperanto Congress will take place in Graz the second week of May. Elaborate plans are being made, and a rather large attendance is expected.

A group has been established in Sofron, Hungary. In Zemun, Croatia, 66 persons are taking the courses given by local Esperantists. In Zagreb also there are courses and propaganda meetings being arranged.

SPAIN.—Two Esperanto courses are given in the University of Barcelona and a prize of 100 pesetas is to be awarded to the student doing the best work.

ALGIERS.—A second Esperanto group has been formed here. The mayor has accepted the honorary presidency, and also designated a school-room as the place for a new course. This was announced in the local paper, with favorable comments on the language itself.

ENGLAND.—The British Esperanto Congress, for which elaborate preparations are being made, will take place the second week in May at Eastbourne. The city has printed a guidebook in Esperanto; and a number of foreign Esperantists from Paris and elsewhere are planning to attend.

In the Harecourt church, St. Paul's Road, Canonbury (London), an Esperanto church service is held monthly for the benefit of local and visiting Esperantists.

A course for policemen has been

opened in the Snow Hill Police Station of London.

At the Conference of the Classical Association in Sheffield a paper was read on "Latin, the Future Esperanto of the Cultured World." This significant entitling of a paper on even such a "lost cause" is noteworthy, as indicating the present attitude toward Esperanto and acceptance of it as an assured fact.

AUSTRALIA.—The minister of Public Education is studying Esperanto because he is soon to make a trip to Europe.

SOUTH AFRICA.—The society in Natal held its annual meeting in February, and received over a column in the *Natal Advertiser* reporting the addresses.

CHINA.—The report is made that there are two courses in Esperanto in Peking, with 120 students; one in the High School in Shanghai with 60 students, one in Wu chan with 90 students, and one in Giase (Chekiam) with 30 students. In Saigon (Cochin China) there is an Esperantist group at the location of the *Societe des Etudes Indochinoises*, the officers, and apparently the members also, being Europeans (mostly French).

JAPAN.—Following is a translation of a paragraph which appeared recently in the Tokio paper *Nichi Nichi*:

"Nippon Esperanto Kyokai (the Japanese Esperanto Union), embracing some 500 Japanese and 200 foreign members, is making steady progress. Prof. Kroita, the President of the Society, is conducting a course of instruction in Esperanto under the auspices of the Ministry of Communications; a number of police of-

ficials are also learning the language. The members of the Society are studying Zamenhof's Esperanto translation of 'Hamlet.' A vigorous correspondence is being carried on with Esperantists abroad, as many as 300 letters in three months having been received at the Tokio headquarters."

PALESTINE.—In Jerusalem a Catholic Esperantist society exists to aid pilgrims and visitors who do not find opportunity for confession in any national language; also to give general information concerning Jerusalem and the holy land to Esperantists.

BRAZIL.—The Second Educational Congress, which met in October, expressed the desire that Esperanto be placed in all the schools of the republic. This is apparently being taken note of; the government of the state Sergipe has by a new ruling permitted the teaching of Esperanto in the Normal School and the Athenaeum, the instructors being duly paid by the state. In the congress of the state Rio a bill has been presented on the teaching of Esperanto in the schools of this state also.

A group of 40 Esperantists exists at Bahia, and an Esperantist colony is being established by the Inspector of Agriculture, with the permission of the Minister of Agriculture.

The literary, scientific and news organ *A Uniao Social* published on the front page of its February issue a portrait of Dr. Alberto Couto Fernandes, president of the *Brazila Ligo Esperantista*.

ABDUL BAHÁ THE GUEST OF PARIS ESPERANTISTS

Abdul Baha, leader of the Bahai Movement, was the guest of honor at the February monthly dinner of the Paris Esperanto Group. About two hundred were present. In presenting him to the members, Prof. Bourlet, president of the Group, said (translation): "We are all pleased that you have been in favor of the Esperanto language and have commanded the Bahais to learn it. With your large following in the Orient the Esperanto language could be widely spread, and you have well said that a

universal auxiliary language will be the greatest means of communication between the nations, and will remove from amongst us many of the present misunderstandings. We have different opinions and various thoughts, but in this age the ideals which are silently working for the oneness of humanity are one. We are all working for the realization of that day."

After the banquet Abdul Baha gave an address on the great advantages to result from widespread use of the International

Language, pointing out its absolute necessity in the present day of international movements and international communication, and expressing his appreciation of Dr. Zamenhof's work. "All of us must be grateful and thank him for this noble effort," he said, "for in this way he has served his fellow-men well." He also expressed the desire that Esperanto should in the near future be placed in the curriculum in all the public schools.

The next evening Abdul Baha addressed the Theosophical Society of Paris, at 59 Ave de la Bourdonnais, and near the close of his address on this occasion he said (translation): "We ob-

serve that today the means of unity are brought about. This in itself is an evidence that the divine confirmations are with us. One of the principles of the oneness of the world of humanity is the invention of the international auxiliary language, Esperanto. We observe that this language is spreading daily, and its advocates are increasing. It is indubitable that the international auxiliary language will become instrumental in wiping away the present misunderstandings, and each individual will be able to be informed of the thought of all humanity."

Kroniko Nordamerika

BOSTON, MASS.—Ĉe la 551a kunveno de la Bostona Scienca Societo, en la unua semajno de marto, D-ro D. O. S. Lowell, estro de la Roxbury Latina Lernejo, kaj vicprezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, donis paroladon pri Esperanto.

MANCHESTER, N. H.—Mallonga noto pri Esperanto aperis en *l'Avenir Nationale*.

ALBANY, N. Y.—Dukolona artikolo pri Esperanto, tradukita el Esperanto de S-ro John A. Sheil, aperis en la *Catholic Chronicle*.

NEW YORK, N. Y.—La lokaj Esperantistoj lastatempe havis tre agrablan festmanĝon. Inter la gastoj estis S-ro H. W. Fisher, Prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko.

Noto pri Esperanto aperis en marto en *Il Giornale Italiano*.

ARDEN, DEL.—Artikolo pri Esperanto aperis en *Arden Leaves* antaŭ nelonge.

PHILADELPHIA, PA.—S-ro Creston C. Coigne faris paroladon al la anoj de la W. Phila. Socialist' Club la 20an de marto. Ĉeestis ĉirkaŭ kvindek. La parolado traktis Esperanton kaj U. E. A.

Ocala, FLA.—Pro la influo de S-ro R. L. Martin, la *Daily Banner* enhavis redakcian artikolon pri Esperanto.

DETROIT, MICH.—En la Francisco Ferrer Lernejo la infanoj studas Esperanton, gvidataj de D-ro Tobias Sigel. Bona artikolo pri tio aperis en la *News-*

Tribune. La *Abend-Post* ankaŭ enhavis longan artikolon pri la lingvo.

WARREN, OHIO.—En la *Daily Chronicle* aperis sur la unua paĝo artikolo tute en Esperanto; la sekvintan tagon aperis traduko. Jen bona ideo! Grupo baldaŭ estos starigota per la klopodo de S-ro R. R. Schmidt.

NEWCASTLE, OHIO.—La Estraro de la Lernejoj per unuanima voĉdono ĵus enmetis Esperanton en la horaro de la loka Supra Lernejo. *Oni diskonigu ĉi tion!*

CHICAGO, ILL.—En la reklamo de dentisto Smith en loka ĵurnalo oni legas la frazon "Oni parolas germane, hebrea, svede, Esperante."

ELKHART, IND.—Ĉe kunveno de la "Ĵaŭda Klubo" S-ro G. W. Spohn donis paroladon pri Esperanto, kaj oni nun priparolas la starigon de kursoj.

TACOMA, WASH.—Ankoraŭ nova grupo estas starigita ĉi tie,—tial entute funkcias kvar kursoj. Unu grupo konsistas eksklusive el instruistoj en la lokaj supraj lernejoj, kiuj entuziasme studadas.

McMINNVILLE, ORE.—En la *Telephone-Register* aperis dukolona artikolo pri festmanĝo, kiu okazis en la salono de la loka Metodista Preĝejo. Kvindek personoj ĉeestis.

SAN FRANCISCO, CAL.—La 20an de marto la "1915 Klubo de San Francisko" kunvenis kaj finis sian organizadon. La klubo estas filio de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko.

Giaj oficistoj estas: S-ro H. B. Weaver, prezidanto; S-ro Jephtha Landrum, vicprezidanto; F-ino M. D. Van Sloun, sekretario-kasisto; S-ro G. H. Peterson, koresponda sekretario. Ĉiuj Esperantistoj en la ŝtato Kalifornio estas tre kore invitataj aniĝi en nia 1915 Klubo, simple per sendado de nomo kaj sciigo ke la nova ano estas jam ano de la E. A. de N. A. (se li ne jam estas E. A. de N. A.-ano, li kunsendu la kotizaĵon, 50c), al nia sekretario, F-ino M. D. Van Sloun, 946 Central Ave., San Francisco. Ĝi sendos al vi vian membrokarton kaj enregistros vin. Neniu pagos regulan kotizaĵon en nia Klubo.

Estas du kursoj, unu ĉe 1362 Webster Strato, ĉiumarde, kaj unu ĉe Averill Hall, 149 Mason strato ĉiumerkrede. La Klubo celas venigi la dekunuan universalan de Esperano en 1915, kaj eble sendos L. H. Gorham kiel delegiton al la Naŭa Kongreso en Bern por prezenti la nomon San Franciscan, kiu urbo estas

aprobata de la E. A. de N. A. ĉe la lasta kunveno en Bostono.

OAKLAND, CAL.—Laŭ anonco en la tagĵurnaloj, la Esperantistoj nun rondirigas petskribaĵon, insiste petante ke oni instruu Esperanton en la publikaj lernejoj. Ni esperas al ili bonan sukceson! La loka Esperantista Klubo kunvenas la duan kaj lastan jaŭdojn ĉiumonate. S-ro Albert Norris estas prezidanto, kaj la kunvenoj okazas en la Supra Lernejo.

HONOLULU, T. H.—Oni organizis grupon por studi, sub la nomo "Manna Ala Esperantista Societo." (La du unuaj vortoj estas el la enlanda lingvo.) D-ro G. C. Gearn kaj S-ino Gearn el Kalifornio, kiuj ĵus vizitis la insulojn, incitis ĝian starigon. La prezidanto estas F-ino A. Walker, la sekretario estas S-ino G. Kluegel, 1265 Mattock St.

ISLE OF PINES.—En la *News* aperis longa artikolo verkita de P-ro Macloskie el Princeton Universitato, kiu kun sia edzino ĵus vizitis ĉi tiun insulon.

"Dio Geometrias"

(Poemo ricevinta "honoran mencion" ĉe la Oka Kongreso)

Diradis Plato, "Di' geometrias!"
Sed vi, amiko mia, tion neas;
Laŭ via diro li ja poezias,
Belajojn kaj miraĵojn ĉie kreas.

En muskoj kaj filikoj, en la floroj,
Murmuro de l' rivero rapidanta,
En sunleviĝoj, sunsubiraj gloroj,
Freŝiga pluvo ritme faladanta.

En dolĉa birdokant' el la arbaro,
Sur la ĉiel' semitaj steloj oraj,
Ludemaj ondoj sur la vasta maro,
Koraloj strangaj, konkoj multkoloraj.

Sed Plato estas nepre senerara,
Dirante ke geometrias Dio;
Jen! Ordo estas leĝ' ĉiela, tera:
Por taŭga esti, ĝin bezonas ĉio.

Detruu ordon, kaj haoso iĝos;
Senforma, senbeleca ĉio estos.
Matematiko tute se foriĝos,
Nenio vera, bona, bela restos.

Cu vi ne opinias ke liniojn
Regulajn, nombrojn amas la Naturo?
Ĝuste elformas ŝi la florfoliojn,
Nombrante ili zorge laŭ mezuro.

Rigardu la abelojn konstruantajn
Ĉeleton ĉiun laŭ rigida leĝo;
Kristalojn vidu en la rok' kuŝantajn,
Brilantajn en la ĝus falinta neĝo.

En ĉielarko kaj ĵetita ŝtono
Kurbojn precizajn oni ĉiam vidas;
Planedoj, eĉ la sun' sur ora trono,
Laŭorde siajn kursojn trarapidas.

Koloroj ankaŭ sur matematiko,
El la etero nombroj, ja fondiĝas;
Baze la poezio, la muziko,
Ritmo,—regula nur mezur' fariĝas.

Jes, vere estas, poezias Dio,
Sed por ke Dio povu poezii,
Cu vi ne vidas ĉiam ke en ĉio
Nepre deviĝas li geometrii?

CELIA DOERNER.

Official Communications

Sub ĉi tiu rubriko la redaktoroj voionte presigos komunikadojn de ĉiu esperantista societo, kiu havas inter nia legantaro sufiĉe da anoj aŭ kies speciala fako de laboro interesos niajn abonantojn.

The Esperanto Association of North America

Central Office: Washington, D. C.

TREASURER'S REPORT.

NOVEMBER TO APRIL.

RECEIPTS.

Cash on hand November 1-----	\$14.55
Memberships -----	187.50
Sustaining memberships -----	22.00
Examinations -----	27.65
Sale of Heralds, etc.-----	6.59
Contributions -----	11.58
	<hr/>
	\$269.87

EXPENDITURES.

Postage -----	\$18.45
Examinations -----	19.75
Printing -----	138.05
Office rent-----	45.00
Assistants -----	44.00
Manifestacio en Krakovo-----	8.00
	<hr/>
	\$273.25
Deficit March 31-----	3.38
	<hr/>
	\$269.87

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

(*Atesto Pri Lernado*)

Dudley C. Brooks, Honeoye Falls, N. Y.

E. Esther Owen, Gainesville, Fla.

G. S. Brown, Annville, Pa.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

(*Atesto Pri Kapableco*)

Edwin L. Fuegel, Washington, D. C.

NECROLOGY.

With regret we chronicle the death of a pioneer in the establishment of Esperanto in England, George W. Bullen, one of the founders of the British Esperanto Association, and author of one of the most widely used small text-books, "Standard Course," also author (under the pseudonym A. Franks) of another slightly larger book, "Esperanto for the English."

Universala Esperanto-Asocio

To facilitate the work of the Universal Esperanto Association, and to increase the scope of this organization in North America, early in the fall of 1912 it was agreed between the Central Office of the U. E. A. in Geneva, and the Central Office of the Esperanto Association of North America in Washington, that memberships in the former should be sent to the Washington Office, membership cards issued from here, and year books, U. E. A. circulars, etc., distributed thru this agency to members in North America. As compensation for the expense of handling this work,—postage, materials, etc., a small percentage of the fees remitted by members was to be deducted by this office.

North American Esperantists were notified of the Washington affiliated branch, and within a short time memberships were being received. These were duly acknowledged, the members being informed their cards and year-book would be sent as soon as received from the Central Office. Late in December the membership cards, circulars and other material for the delegates, were received, with instructions that these were *not* to be sent out until the year-books were available. We were told that these would be forwarded to us for distribution in January.

Meanwhile, membership fees were continuing to come in, and these, of course, had to be acknowledged. Com-

plaints (which were certainly entirely justifiable) were received at the non-receipt of membership cards and year-books, and again letters had to be sent explaining the situation. The small percentage allowed for expenses was soon used up by many letters which would have been unnecessary if the supplies had been sent us for members at the proper, or within a reasonable, time. When we *are* at liberty to send year-books and issue membership cards, the expense involved will certainly not be obtainable from any U. E. A. resources on hand.

The year-books, although published weeks ago, have not yet been received by the North American Office, and the membership cards,—made out, numbered and signed,—remain here, and will evi-

dently have to remain, until we are given the attention due the North American members of the U. E. A. and their Washington Office.

We hope the Esperantists who have joined the organization through this office will realize our position in this matter. We hope also that they will appreciate the fact that while endeavoring to obtain for the Universal Association a stronger foothold on this continent, we have been handicapped by difficulties over which we had no control, and through force of circumstances have had to remain seemingly inactive in carrying on this particular branch of Esperanto propaganda in North America.

NORTH AMERICAN BRANCH,
Universal Esperanto Association.

ANNIVERSARY OF WASHINGTON RONDO, S. E. L.

The Washington Rondo held a social meeting on March 2 to celebrate the second anniversary of the formation of the club, which was then known as the Washington High School Esperanto Club. The principal feature of the evening was a talk on woman suffrage by Mrs. Beard, a well-known suffrage speaker, who was down from New York for the parade.

Refreshments were served by a committee of girls under the direction of Miss Isabelle McCaffrey.

After the affair a number of energetic fellows went the rounds of the local newspapers, with the result that the next morning every paper had an article in it about the meeting. The *Herald* published a long article (every word that was given it) and carried the account on the second page of the news section. The word "Esperanto" was gotten into every headline.

Ni nun vidas en la mondo novan homaron, la mondpopolojn. Kompreneble mi devas citi unue karan fortan Esperantistaron. Ni komprenas la verecon de universala, simpatia frateco, kaj ni nomas tiun senton Esperantismo.

Tamen ni Esperantistoj ne estas la solaj personoj, kiuj havas tiun ĉi spiriton. Mi legis antaŭ nelonge pri la vivado de la senfadenaj telegrafistoj sur la ŝipoj. Ili sendas kaj ricevas telegramojn de ŝipoj tre malproksimaj. Kiam ili havas libertempon ili interparolas, sercas, kaj eĉ ludas ŝakon kun kamaradoj neniam viditaj.

En preskaŭ ĉiu afero,—scienco, industrio, komerco, oni trovas la saman mondlargan inklinon. Sed mi opinias ke tio ne estas ĉiom. Ŝajnas al mi ke ni staras je la komenciĝo de nova aĝo. Nova raso naskiĝas, mondraso, kaj estas la devo de ni Esperantistoj gvidi tiun

movadon. Ni faru nian devon kiel Esperantistoj!

DUDLEY C. BROOKS, S. E. L.,
Honeoye Falls, N. Y.

ESPERANTISTS WIN.

Considering the small amount of practice in which the Students' Esperanto baseball team has participated, their victory over the Packing company's team was an example of their efficiency, and proved their ability to have a successful season. The base-running of Wood and Beck, the hitting and fielding of Carow and the pitching of Yerkes, the former star of Staunton Military Academy, were easily the features. The score:

	R. H. E.
Esperantists	2 0 1 1 2 0 0 0 2—8 11 1
Packers	0 0 0 2 0 0 0 0 0—2 1 4

Batteries—Yerkes and Boyer; Brunson, Galloway and Martin.

—*Washington Star.*

Honolulu

HONOLULU estas la ĉefa urbo de la teritorio Hawaii, en la insulo Oahu, unu el la pli malgrandaj insuloj. Ĝi havas 25,000 loĝantojn, el kiuj 12,000 estas japanoj, 5,000 hinoj, 2,000 enlanduloj, 1,000 usonanoj. La ceteraj estas el preskaŭ ĉiuj nacioj sur la terglobo.

La stratoj de la urbo estas iom mallargaj. Kelkaj estas pavimitaj per asfalto, aliaj per makadamo, sed la plimultaj estas senpavimaj. La trotuaroj estas mallargaj, kaj pavimitaj per kvadrataj ŝtonoj.

En la urbo estas multaj belaj arboj, la "reĝa palmo," la kokosujo, la banjano, la bananujo, la mango-papajo, kaj tre multaj aliaj. La reĝa palmo estas la plej bela. La kokosujo estas ankaŭ bela, sed ĝi inklinas iom nerekte, al la tero. Evidente la Naturo faris ĉi tiun arbon nerekta, por ke la simio povu supren rampi pli facile kaj malsupren ĵeti la nuksojn,—sed ne troviĝas simioj ĉi tie! La ĉefa produktaĵoj estas la kansukero kaj bananoj. Ekzistas ankaŭ kafoplanejoj. Bedaŭrinde, ĉiu industrio estas regita de monopolo.

La japanoj kaj hinoj faras la tutan laboron kaj negocon. Ili estas ĉie—en la butikoj, la kuirejoj, la privataj domoj, farmbienoj, hoteloj, ĉie. Kiam oni manĝas en kafejo, la nutraĵo havas strangan guston; se oni manĝas en pensiono po du dolaroj tage, la gustoj estas samaj; se en hotelo po kvin dolaroj tage, ankoraŭ samaj, ĉar unu kuiristo instruas la alian; tial oni gajnas nenion per ŝanĝo de manĝejo.

La blankhaŭtulo ne laboras, escepte en banko aŭ alia alta oficejo. La enlandulo ankaŭ ne ŝatas labori, li estas mallaborema,—tia li naskiĝis. Multaj hinoj havas malgrandajn butikojn proksime de la trotuaro, kaj tie sidante antaŭ la butikotablo ili fariĝas grasaj kaj mallaboremaj. Same kiel la aliaj, ili nemulte deziras labori.

La ĉefa vidindaĵo estas la vulkano en la insulo Hawaii, la plej granda el la in-

HONOLULU is the chief city of the Territory of Hawaii, in the Island Oahu, one of the smaller islands. It has 25,000 inhabitants, of whom 12,000 are Japanese, 5,000 Chinese, 2,000 natives, 1,000 citizens of the United States. The others are of almost all nations on the globe.

The streets of the city are somewhat narrow. Some are paved with asphalt, others with macadam, but the majority are without paving. The sidewalks are narrow, and paved with square stones.

In the city are many beautiful trees, the "royal palm," the cocoanut, the banyan, the banana, the mango-papaw, and very many others. The royal palm is the most beautiful. The cocoanut is also beautiful, but it bends slightly out of the perpendicular, toward the earth. Evidently Nature made this tree crooked, in order that the monkeys might climb up easily and throw down the nuts,—but there are no monkeys here! The chief products are the cane-sugar and bananas. There also exist coffee plantations. Unfortunately, every industry is governed by a monopoly.

The Japanese and Chinese do all the work and business. They are everywhere,—in the shops, the kitchens, the private houses, farms, hotels, everywhere. When one eats in a cafe, the food has a strange taste; if one eats in a boarding-house at the rate of two dollars a day, the tastes are the same; if in a hotel at five dollars a day, still the same, for one cook teaches another; therefore one gains nothing by changing his place of eating.

The white people do not work, except in a bank or other high position. The native also does not like to work, he is lazy,—he was born so. Many Chinese have small shops near the sidewalk, and there while they sit in front of the shop-table they become fat and lazy. Same as the others, they do not much like to work.

The chief sight is the volcano in the island Hawaii, the largest of the group

sularo. Ĝi havas diametron de tri mejloj kaj duono, kaj perimetron de dek sep mejloj. Ĉe la fundo estas lago el malvarma lafo, kiu antaŭe estis ruĝe varmega, bolanta maso. La kratero mem estas granda abismo, ĉe la flanko, tricent futojn sub la planko de la vulkano. Tiu lago el bolanta, ŝprucanta fandita lafo estas mirinda vidaĵo. Oni povas sidi ĉe la rando de la kratero, kun la kruroj pendantaj trans la rando, kaj rigardi la profundajn malsupre tricent futojn. En la nokto la vidaĵo estas ankoraŭ pli interesa. Ĉiam grandegaj nebuloj da fumo kaj vaporo supren iras el la abismo, dum la ondoj da fajro turniĝas kaj moviĝas malsupre.

G. C. GEARN.

of islands. It has a diameter of three and a half miles, and a circumference of seventeen miles. At the bottom there is a lake of cold lava, which one time was a red-hot, boiling mass. The crater itself is a large abyss, at the side, three hundred feet beneath the floor of the volcano. That lake of boiling, spouting melted lava is a marvelous sight. One can sit at the edge of the crater, with his legs hanging over the edge, and look at the bottom three hundred feet below. In the night the sight is still more interesting. Enormous clouds of smoke and steam are always coming upward out of the abyss, while the waves of fire turn and move below.

LA "SUFRAĜETA" MOVADO EN ĤINUJO

Miaj karaj usonaj samideanoj eble kun intereso scios la movadon de la "sufraĝeto" en Ĥinujo, kaj iuj sinjorinoj entuziasme legos tiun ĉi artikolon. Kompreneble tia movado nur ekzistas en Kwanton en Ĥinujo, kiu estas la naskiĝejo de revoluciaj movadoj en la daŭro de ĥina historio. Ĉar Kwanton estas tia loko, la gradoj de civilizacio kaj la stato de kutimoj estas rimarkinde pli bonaj ol en aliaj provincoj. Precipe post la lasta revolucio la ĝeneralaj ideoj ŝanĝis tre surprize; sed pro tio oni avide postulis novaĵon en ĉiuj aferoj.

Tial la sufraĝeta movado estas pli granda ol nia supozo, kaj ĉe provinca kunsido oni sendis kelkajn virinajn komitatanojn. Je tiu ĉi tempo aperis kvar virinoj, kiuj insistis pri la egala rajto de viro kaj virino, aŭ postulas politikan rajton por virino, en ĉiutagaj ĵurnaloj kaj oratorado. Iuj el la virinoj eĉ volas montri per si mem ke nenio diferenco ekzistas inter viro kaj virino,

okupiĝante en politika rondo, detranĉinte siajn harojn kiel viro. Tiamaniere, kiam fondiĝis Virina Politika kaj Leĝa Lernejo, tre multaj virinoj fariĝis lernantinoj, kaj entuziasme diskutis pri politiko kaj leĝoj. Kelkaj eĉ insistis ke virino havas ankaŭ la devon soldatiĝi, por meti virojn kaj virinojn en egala pozicio. Tre rimarkinda afero ilia estas la bojkoto kiun ili elpensis. Kiam la demandoj de la voĉdonrajto estis diskutataj en Pekin kaj Kwanton, virinoj apartenantaj al ĉi tiu movado malfermis konferencon kaj decidis ke edzinoj bojkotos kontraŭ la edzoj, kaj fraŭlinoj ne edziniĝos ĝis post dek jaroj. Ili deklaris ke per tia metodo ili altiros atenton de la viroj, por plenumi la insiston. Sed je la vira flanko oni diras, ke oni ekzamenus ĉu viro aŭ virino estas pli pacienca. Miaj atestimataj ĥinaj sinjorinoj, kiam vi rompos fenestrojn kiel britaj sinjorinoj?

MOTOHIKO,
Tokio, Japanujo.

La Portreto

En mia kor' jen la portreto via,
Kiun nenio povas igi for;
Pentrita estas ĝi de mano Dia
En mia kor'.
Ĝi estas bela kiel migdalflor'
De la printempo,—la vizaĝo via;

Gi min ĝojigas. For de l' vivo mia
Ĝi pelas ĉiam senton de dolor';
Sendube estas ĝi la beno Dia
En mia kor'.

JOHN BISHOP.

La Verda Standardo

(A Propaganda Play in One Act.)

BY JOSEPH H. NOBLE

PLACE: On the deck of the "Finland," in the middle of the Atlantic Ocean.

TIME: August 9, 1913.

PERSONS: Captain Lee, of the *Finland*.
William Bell, an Esperantist.

Dr. Victor DeVito, Surgeon of the cruiser "Pluto" of the Italian Navy.

First Mate Adams, of the *Finland*.

John Schmidt, German Passenger.

Miss Green, Sea-sick Passenger.

(Enter Captain Lee.)

CAPT. LEE: It's lucky we sighted that Italian cruiser. Here we are in the middle of the Atlantic, with our ship's doctor lying sick in his cabin, and not a physician among the passengers!

(Enter William Bell.)

They are sending us the Surgeon of the Italian cruiser. I hope it isn't a contagious disease. That would tie us up at quarantine.

BELL: I share your hope, Captain, for I must be in Berne, Switzerland, on the 24th for the opening of the Ninth International Congress of Esperantists.

CAPT. LEE: Yes, I know. You were telling me about the Esperanto Congress, but I think I can beat your Esperanto. See that Italian cruiser over there? Although I don't understand the Italian Language and the cruiser's Captain does not understand English, we have been talking to one another by means of those flags and the International Code. At a distance of ten miles I asked him to send a Doctor, and you see there he comes in the boat!

BELL: That proves that it is a great convenience to be able to speak to foreigners. The flags may be all right here on the ocean, but we land-lubbers can't carry a trunk full of flags and a code book with us wherever we go. Wouldn't I look nice, standing on a street corner in Paris with an armful of flags, trying to

ask a cop the way to the base-ball grounds?

(Enter Dr. DeVito and Mate Adams.)

CAPT. LEE: Here he comes. I'm glad you came, Doctor! Our doctor is a very sick man and we don't know what is the matter with him or what to do for him.

MATE ADAMS: He doesn't understand English, sir.

CAPT. LEE: Oh, of course not. *(To Mate)* Show him to the Doctor's cabin. *(Exit Dr. DeVito and Mate Adams.)*

BELL: Why didn't you try your flags on him? The flags are all right ten miles away, but when you are *near* a foreigner you need Esperanto! Had you and our friend the Italian each spent a few weeks in studying the International Language, you would now be able to converse with one another. But suppose he had spent five years in studying English. He would now be able to speak only broken English, like an Italian fruit vender. Suppose you had spent five years in studying Italian. Very likely you would have sighted a Spanish or a Russian ship instead of the Italian cruiser. You could not learn all the languages. Life is too short. The only way out of the difficulty is for all educated persons of all nations to learn, in addition to their own national language, one common international language. Let each use his native tongue when speaking to a fellow countryman, but let each be prepared to communicate with foreigners in a language understood by all.

CAPT. LEE: What's the matter with their all learning English?

BELL: Because they will not do it.

(Enter Schmidt.)

SCHMIDT: Gabden Lee, vy der sheep schtobs? Iss id zumzings loose mid der enshens yet?

CAPT. LEE: No, we have stopped to

take aboard a doctor from the Italian cruiser.

BELL: You don't want to spend the summer in the middle of the Atlantic, do you, Mr. Schmidt?

SCHMIDT: I kiff you hright! Vere iss et der dago sheep? (*Bell points*) O, dere iss eet! (*goes out.*)

BELL: English as an international language, when they speak it like that, after living in America for five years? The Frenchman has a different way of mutilating the language, and the Spaniards still another way. Even the English speak it with an accent. I am afraid they would never understand one another. English is too difficult. Italian is the easiest national language to learn, but even if all nations were to agree to use Italian as an international language, only a few people would be willing to make the terrible sacrifice of time necessary to acquire the language.

CAPT. LEE: How about Latin? When our Italian friend has found out what is the matter with the sick man, he will write a prescription in Latin. The ship's apothecary will understand what is written in the prescription. In fact the prescription could be filled in any drug-store on earth. Latin is taught in all schools and colleges in all countries. Latin is a *real* language, not an invention.

BELL: Also you might add that Latin is a dead language,—so called, Mark Twain assured us, because only the dead have time to learn it! Have you ever studied Latin?

CAPT. LEE: Yes, I had about six years of it.

(*Enter Miss Green.*)

MISS GREEN: Oh, Captain, can't you get the Italian Doctor to give me something? I met him down stairs and told him how seasick I am and he couldn't understand a word I said!

CAPT. LEE: I am sorry, Madam, but he can't understand me, either.

MISS GREEN: Oh, I wish I had stayed at home. Why don't these foreigners learn English? If I ever get on dry land again . . . (*goes out.*)

BELL: You might try your Latin on the Italian Doctor.

CAPT. LEE: Oh, I haven't kept it up!

BELL: And if you had, you could not converse with him on modern subjects. There is no Latin word for railroad, because there were no railroads in ancient Rome. And so there are thousands of modern ideas which cannot be expressed in Latin. If you wanted to adapt Latin to modern use you would have to invent thousands of words. You might as well rewrite the whole vocabulary and make it easy for modern minds to remember! Then, too, there is the Latin grammar, requiring about a lifetime to master, while the Esperanto grammar is systematic, and consists of a few clear rules with no exceptions. Its elements can be learned in a few hours, from 16 general rules.

CAPT. LEE: Only 16 rules?

BELL: And *no* exceptions. Here is a little key to the language (*giving Esperanto Key to Captain*). It contains the complete grammatical system and a vocabulary of about 2,000 words, quite enough for ordinary conversation or correspondence. Of course a complete dictionary is a much larger volume. These keys are published in 20 different languages and cost but 2 cents each. I can write a letter in Esperanto and send it with a key, to a person who knows nothing of the language, and he will be able to read my letter!

CAPT. LEE: How long does it take to learn this language?

BELL: Count Leo Tolstoi said that he was able to read the language after two hours' study, but, of course, most of us don't learn so quickly. After I had studied for two weeks I began exchanging post cards with foreign Esperantists, though. Here are a few cards which I received from various countries—Russia, Chile, Switzerland, Turkey, Spain.

CAPT. LEE (*interrupting*): Read one of them. I want to hear how it sounds.

BELL: This one is from a young man in Italy, just graduated from a medical college. He writes (*reads*):

"Kara Amiko:—

"Bonvolu pardoni mian prokraston. Pro miaj ekzamenoj mi estis tre okupata. Mi esperas ĉeesti la Naŭan Kongreson de Esperanto, en Bern. Tie mi ĝoje renkontos vin.

"Kore via,

"VICTOR DEVITO."

(Enter Dr. DeVito.)

DR. DEVITO: Mia nomo! Mia poŝtkarto! Ho, vi estas mia amiko William Bell! Ĉu ne? (They shake hands warmly.)

BELL: Jes, kaj sendube vi estas mia itala amiko, Victor DeVito! Mi ĝojas vin vidi!

DR. DEVITO: Kiam mi skribis la karton mi intencis iri al Svisujo por ĉeesti la Kongreson, sed oni sendis min al la militŝipo. Tial, bedaŭrinde, mi ne povos ĉeesti la Kongreson; sed feliĉe mi vin renkontas ĉi tie.

MATE ADAMS (to Captain Lee): The Captain of the Pluto signals for the Doctor to return as soon as possible. They are anxious to get under way.

CAPT. LEE (to Bell): Will you tell the Doctor that they are anxious for him to return to the Pluto?

BELL: Mi bedaŭras, sed la kapitano de via ŝipo deziras ke vi reiru al la ŝipo.

DR. DEVITO: Mi devas foriri. Mi skribos al vi al ĉe Bern. Adiaŭ, mia

amiko. (They shake hands and DeVito goes out.)

BELL: Ĝis la revido! Mi atentos la leteron!

CAPT. LEE (who has been studying the key and reading a post card): Wonderful, perfectly wonderful! I can read this Russian's post card. Some of the words are so nearly like English words that I can guess their meaning without looking in the key. For example, "la verda standardo." "Standardo" means standard, doesn't it?

BELL: Yes, "standardo" means standard or flag. "La verda standardo" means the green flag. In English, verdant means green, you know.

CAPT. LEE: The green flag! What's the green flag?

BELL (taking a small green flag from his pocket): La verda standardo estas la standardo de Esperanto!

CAPT. LEE (translating slowly): The green flag is the flag of Esperanto! Well, you may enlist me under la verda standardo!

Curtain.

Sen Rifugejo

DE VERA FIGNER

(La aŭtorino, unu el la plej famekonataj rusaj revoluciulinoj, estis en 80aj jaroj de la XIXa jarcento ano de la tiel nomata "agada komitato" de la partio "Popola Volo." Inteligenta kaj ĉarma juna virino, ŝi estis en 1884 laŭ juĝa verdikto enŝlosita dum 20 jaroj en terura "ŝtona sako" de la malbonfama fortikaĵo Slisselburgo, el kie ŝi, malsana, kripligita fizike, sed en plena posedo de siaj spiritaĵoj kaj moralaj fortoj, estis liberigita en 1904; kaj post nelongedaŭra ekzilo en Norda Rusujo ricevis plenan liberecon, kaj nun loĝas en Svisujo, kaj de tempo al tempo donacas al siaj sampatrujanoj siajn poesiplenajn prozajn memoraĵojn, kaj ankaŭ siajn altvalorajn poeziaĵojn, plejparte verkitajn de ŝi en Slisselburgo. Mi elektis por traduko ĉi tiun fragmenton el ŝiaj intimaj travivaĵoj, ĉar ĝi prezentas al ni la altgrade delikatajn sentojn de tiu "teruristino," kiu en sia terura malliberejo ne ĉesis suferi pro tio, ke iam ŝi pro partiaj konsideroj devis senaverte

elmeti al danĝero la simpatiajn, bonkorajn geedzojn, simplajn eksterpartiajn laboristojn.)

SUB miaj piedoj neĝa kraketas; el la ĉielo steleto al mi rigardas. . . . kaj ĉirkaŭe—mallumo, malvarmeĝo, senhomeco. . . . kaj mi rapide kuras ekster la urbon, al Manjo.

Manjo estas gaja ruĝvanga, bela dikulino kun nigraj haroj kaj grandaj brunaj okuloj. Ŝi estis riĉa kaj estos ankoraŭ pli riĉa, kiam ŝi edziniĝos kaj ricevos la doton. Bona, inteligenta fraŭlino, ŝi finis gimnazian kurson kaj intencas loĝi en sia bieno kaj sin okupi per propagandado.

Ni estas en plej bonaj interrilatoj kaj mi nun iras al ŝi por pasigi la nokton. Jam de du semajnoj mi ne havas loĝejon, kaj tie pasigas tagon, ĉi tie nokton. Jam laca mi min sentas, sed kion fari? La kamaradino Panjo bezonis pasporton, mi

donis al ŝi tiun, laŭ kiu mi lastatempe estis loĝanta, kaj mi estis sen pasporto, do,—sen rifuĝejo.

Mi iom timas esti sola en malluma vespero meze de dezerta kamparo. Neĝo kraketas. . . . Stelplena ĉielo rigardas, kaj ĉirkaŭe estas mallumo, malvarmego, soleco.

Jen fine la domo . . . la pordo . . . la sonorileto. Estas agrable post la terura mallumo sidi en varme hejtita ĉambro, kie hele lumas lampo kaj kie sidas geamikoj.

“Bonan vesperon!”

“Bonan vesperon! Mi venas al vi por la tuta nokto. Sed kion vi faras? Ĉu vi intencas ŝanĝi loĝejon?”

En la ĉambro estas senorde disĵetitaj diversaj aĵoj, sur la lito kuŝas virina vesto, sur la planko staras valizoj. Juna studento, fianĉo de Manjo, sur tapiŝo surgenuinte enpakas librojn kaj apude staras ŝi kun amaso da tolaĵo en la brakoj.

“Ne, sed morgaŭ mi tute forveturos.”

“Kien?”

“Odessa’n.”

“Bonege! Mi bezonas sendi tien leterojn, ĉu vi transdonos ilin?”

“Kompreneble.”

Mi sidiĝis al la tablo kaj komencis skribi leteron, kaj tute senintence mi vidis senparolan scenon. La junulo deŝiras folieton de papero, skribas kelkajn vortojn, kaj donas al Mario.

Ŝi faras neantan aŭ malaproban geston. Poste ŝi ankaŭ prenas paperon kaj skribas . . . kaj la samo ripetigas du—trifoje.

Mi finis kaj ekstaris.

Io malbona okazis: la vangoj de Mario estas purpurruĝaj, ŝiaj okuloj pleraj je konfuzo.

“Aŭskultu, mia karulino,” ŝi balbutis, “Estas neeble pasigi nokton ĉe mi! Povas veni polico, fari traserĉon. Se oni trovas vin . . . miaj planoj . . . niaj planoj . . . pereos. . .

“Mi foriros. Adiaŭ.”

“Kial vi tiel rapidas?”

“Ne! Jam estas tempo, duono de la dek-unua.”

Kaj ŝi eĉ ne demandis, kien mi iros. Ĉu mi havas esperon ie ajn trovi rifuĝejon? Kaj efektive, mi nun ne scias kien iri.

Neĝo kraketas. . . . Mi preskaŭ kuras. Min doloras la penso, ke oni ne

hontas. Kaj ĉiu paŝo sur kraketanta neĝo sentiĝas en la gorgo, kvazaŭ skrapas ĝin io.

Kaj ĉirkaŭe mallumo, senhoma dezerto. . . . Nur en la ĉielo brulas steloj. . . . Tamen, kien mi iros? Se mi estus viro, la tutan nokton mi estus sidanta en publika ĝardeno, rigardante la stelojn.

Eble mi iru al Nikolao Antonoviĉ? Gastama familio. Malriĉaj simpluloj, per propra laboro perlaborantaj la panon. Li estas tornisto, havas propran metiejon. Kial la geedzoj estas tiel gastamaj? Mi ne apartenas al ilia amikaro aŭ kamaradaro. Eble pro tio, ke miaj vizitoj aldonas fajron da socia intereso, iun brilon da inteligenteco al ilia senkolora ĉiutaga vivo? Eble pro tio ili amas min kaj kun ĝojo akceptas?

Urbaj stratoj . . . publika ĝardeno . . . jen malnova dometo, tie loĝas la simplanimaj geedzoj.

Mi frapetas ĉe la pordo. Estas bone, se ili ankoraŭ ne dormas.

“Kiu venis?”

“Mi!”

“Ha, estas vi, Sinjorino! Bonan vesperon! Bonvenon! Kial tiel malfrue?”

“Pli frue mi ne povis.”

“Negrave! Sed jam estas tempo por iri dormi: estas jam post la dek-unua. Morgaŭ ni devas frue ellitiĝi.”

Oni sternas freŝajn litotukojn sur malnovan sofion, oni alportas ies kusenon, kaj la gastamaj geedzoj retiriĝas en sian dormoĉambron.

Malgranda ĉambreto malriĉa, ne komforta. Kaj mi kuŝas sur fremda sofo, rigardas al la mallumo kaj kun peno kaŝas korŝirantajn sentojn. . . . Jen mi venis; venis al ĉi tiuj simplanimaj, bonaj homoj. . . . kaj ili donis al mi rifuĝejon. Kio mi estas por ili? Ili ne scias kiu mi estas, ili ne konas mian pasinton nek mian estonton. Ili ne scias ke polico min ĉie serĉas kaj avide min kaptus! Kaj al ili ankaŭ povas veni polico. . . . Manjo ĵus diris ke en ŝian loĝejon polico povas veni! Se polico venos hodiaŭ ĉi tien kaj trovos min . . . ili pereos! Pro kio? Mi ne konigis al ili miajn partiajn planojn. . . . Certe, ili simpatias. . . . ili scias ke mi estas revoluciulino. . . . ili aŭdis miajn parolojn,—kaj tio estas ĉio.

Ilia vivo kuŝas antaŭ mi kvazaŭ sur

manplato, la mia estas kaŝita sub pseŭdonimo . . . kaj mi ne rajtas esti sincera rilate al ili. Jen mi riskas hodiaŭ, ne demandinte antaŭe pri ilia konsento. Kaj ili pereos! "Li" iros en malliberejon, "ŝi" kaj la infanoj estos sen pano. . . . Poste, ekzilo kaj plena ruinigo de ilia familia kaj laborista vivo.

Ho, malbenon! Ricevi amon kaj alporti pereon!

* * * * *

En la malliberejo mi kuŝas sur lito same kiel *tiam ĉi ili*. Mi rigardas al la mallumo kaj pensas. . . . Kie nun estas ĉi tiuj simplanimaj geedzoj? Kia estis ilia sorto? Mi poste estis arestita, kaptita, kondamnita kaj enŝlosita . . . kaj nenia sciigo pri iu ajn . . . kaj pri ili same . . . kvin jarojn . . . dek jarojn . . . dek kvin jarojn . . . kaj ankoraŭ, ankoraŭ.

Mi kuŝas sur lito kiel *tiam ĉe ili*, kaj pensas. Se oni min liberigos, mi nepre kaj tuj skribos al ili . . . mi petos

pardonon, mi dankos pro la pasinto . . . kaj mi sendos iun malgrandan memoraron . . . skatoleton kun malgranda donaco por ĉiu el ili aparte.

Iliaj infanoj jam certe estas grandaj. Ili mem iĝis maljunaj. Versajne jam nepojn ili havas. Mi ne forgesu aldoni ludilojn . . . amuzajn infanajn ludilojn.

* * * * *

Mi eliris el la malliberejo. Mi serĉis ilin, mi demandis pri ili. Neniu postsignoj. Iuj diras ke ili estas forveturintaj, aliaj certigas ke ili mortis. . . . Ne troviĝis la gemaljunuloj nek iliaj infanoj. . . .

Kaj la donacoj ne estas senditaj! Sed en mia animo kvazaŭ en la ĉielo estas multe da steloj: ĉiu bona konateco lumigis novan stelon kaj ekzistas ankaŭ steleto, de ili lumigita . . . ĝi brulas kaj parolas pri ili.

El la rusa tradukis

M. ŜIDLOVSKAJA.
Moskro, Rusujo.

ASKETO KAJ MUSO

En la *Gaŭtama* sovaĝejo estas asketo, kies nomo estas Mahatapa. Tiu iam en sia ermitejo ekvidis muson, kiu estis falinta el la beko de korniko. Do la kompata asketo nutris ĝin per grajnoj da sovaĝa rizo. Foje vidis la asketo, ke kato alkuris por manĝi la muson, kaj li per sia mirakla forto faris katon el la muso.

Sed la kato poste timis iun hundon, kaj tiam ĝi estis ŝanĝita en hundon. La hundo tamen havis grandan timon al tigro, kaj tuj poste ĝi aliformiĝis en tigron. La ermito, tamen, ankoraŭ konsideris tiun tigron kiel muson. Ĉiuj tieaj homoj ankaŭ diradis, kiam ili rigardis la

tigron, "Jen la muso, kiun la ermito faris tigro!"

La tigro, aŭdinte tion, malĝoje ekpensis, "Tiom da tempo, kiom la asketo vivos, mi ne seniĝos de mia vera karaktero malfamiga!" Kaj tuj post tia meditado ĝi pretiĝis mortigi la ermiton.

Sed li, eksciinte ĝian intencon, diris, "Denove fariĝu muso!" kaj jen, ĝi ree tia ekestis!

Mi do diras: Malaltrangu, kiu akiris honoran postenon, inklina ataki sian sinjoron, same kiel la tigriginta muso intencis mortigi la ermiton.

El la sanskrita tradukis

F. REIME.

Statement of Ownership, Etc.

Of AMERIKA ESPERANTISTO, published monthly at Washington, D. C., required by the Act of August 24, 1912.

Editor, Ivy Kellerman-Reed, A. M., Ph. D., Washington, D. C.

Managing Editor, same.

Business Manager, same.

Publisher, The American Esperantist Company, Inc., Washington, D. C.

Owners: (If a corporation, give names and addresses of stockholders holding 1 per cent or more of total amount of stock).

Boston Esperanto Society, Boston, Mass.

Flora M. Wyman, North Abington, Mass.

Ivy Kellerman-Reed, Washington, D. C.

John M. Clifford, Jr., Braddock, Pa.

William L. Church, Boston, Mass.

H. S. Hall, Cleveland, Ohio.

H. B. Besemer, Ithaca, N. Y.

Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities: None.

(Signed) IVY KELLERMAN-REED.

DISTRICT OF COLUMBIA, ss

Sworn to and subscribed before me this 3d day of April, 1913.

[SEAL]

LULA M. DRENNAN,
Notary Public, D. C.

(My commission expires July 14, 1913.)

Have You Yet Secured Your

Millidge Esperanto-English Dictionary?

An invaluable book (496 pages) printed on strong thin paper with wide margins, and durably bound.

You can not get along without it.

PRICE \$2.00

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY
WASHINGTON, D. C.

NOTE—By agreement between the American Esperantist Company and the publishers in England, we are the exclusive publishers of this dictionary in America. Any edition not carrying our imprint on cover and title-page, published and sold in this country, is either not the genuine work of Millidge, or is a pirated edition.

Are you studying Esperanto?

Do you want help?

Would you like to have your exercises corrected regularly and all difficulties explained?

WRITE FOR CIRCULAR TO

**THE AMERICAN SCHOOL
OF ESPERANTO**
WASHINGTON, D. C.

A High-Class Correspondence School of Esperanto

LA REVUO

The best literary magazine
entirely in Esperanto :: ::

The only magazine which has the constant collaboration of Dr. L. L. ZAMENHOF,
the author of Esperanto

Yearly Subscription \$1.40

Single Copy, postpaid, 15 Cents

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY

AGENTS FOR U. S. A.

N. B.—The American Esperantist Company has on hand a quantity of back numbers, equally as good as current numbers from a literary point of view. These we will dispose of, as long as they last, at ten cents a copy, twelve copies for \$1.00. We can not guarantee to send any special numbers at this rate.

FOREIGN MAGAZINES

Bundle of ten copies, our selection,
back numbers, for only sixty cents

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY

WASHINGTON, D. C.

ESPERANTO STATIONERY

Fine quality paper with engraved green star and word "Esperanto."

One quire, with envelopes to match, 65c. Sample sheet and envelope, 4c.

American Esperantist Company

LA ONDO DE ESPERANTO

MONATA ILUSTRATA REVUO

(fondita en la jaro 1909).

La abonantoj de la j. 1912 jam ricevis *senpage* romanon de A. Tolstoj „*Princo Serebrjaniĵ*“ kies prezo por ne-abonintoj estas *Sm.* 1,60 *afr.* Nun ĉiu abonanto de la j. 1913,—krom 12 n-roj de l'gazeto—*senpage* ricevos *donace* post kelkaj monatoj belan Esperantan libron:

„ORIENTA ALMANAKO“

el la lingvoj japana, ĥina, araba, ĥinda, sanskrita, persa, armena, kartvela k. t. p. k. t. p. „La Ondo“ aperas akurate la 1-an daton, novstile. Ĉiu n-ro havas 16—24 paĝ. Formato 17x26. Bela kovrilo.

Literaturaj konkursoj kun premioj. Portretoj de konataj Esperantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletristiko originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bibliografio. Amuza fako (kun premioj). Anekdotaro. Korespondo tutmonda. (Poŝtk. ilustr.).

Sendu abonpagon (\$1.10) al la American Esperantist Company, Washington, D. C.

You Ought to Take

SCIENCA GAZETO

A monthly magazine entirely in Esperanto,
devoted to Science and Industry

Contains semi-technical articles on many interesting subjects. Subscribe for your own pleasure—and show each copy to some scientific friend.

Send subscription (\$1.50) through American Esperantist Company, Washington, D. C.

(Sample copy, 20 cents)

DEZIRAS KORESPONDI

[Unufoja anonco kostas 20c. (40 Sd.) por ĉiu linio. Kvarfoja anonco kostas 50c. (1 Sm.) por ĉiu linio. Linio enhavas proksimume 42 literojn punktojn aŭ spacojn.]

S-ro P. T. Moskalev, Akm. Obl., Petropavlovsk, Russia. Ĉiam respondos.

S-ro Vadim Buškov, studento-juristo, Nomera "Volga," Kazan, Russia.

S-ro J. Těplý, semb. ul. 124, vys, Myto, Bohemia-Austria.

S-ro Julian E. Fast, Delphos, Ohio. Ĉiam respondos.

S-ro Konstantin Pavlovič, str. Golutvino, Ejov, Moskva, Russia, interŝanĝos P. M., P. K., insektojn, plantojn, papiliojn, kaj mineralojn por kolektoj.

S-ro Tadeo Libke, Sadovastr N. 30, Kovno, Russia.

S-ro Hidajetula Khan, á la douane, Tabriz (Tabriz), Persia.

S-ro A. M. Flesher, Box 542, Nowata, Okla.

“Mi diris al li ke mi ne vidos lin plu!”
diris la bela fraŭlino al amikino.

“Li evidente kredas ke vi tion intencas.”

“Eble, sed ĉu tio estas sufiĉa kialo por ne alparoli al mi per telefono?”

Tradukis A. W. LANSING.

Helpu Esperanton en la
Oriento!

JAPAN TRADE REVIEW

Monata Ilustrita Revuo kun

ESPERANTA FAKO

Jare: Sm. 2.00; Uno kajero Sm. 0.20

Adreso: 4 Yurakucho-Itchome
Tokio, Japanujo

THE American Theosophist

*A magazine dealing with
Theosophy and Occultism,
Universal Peace and the
Wider Tolerance*

Official Organ of The American Section of The
Theosophical Society

Mrs. Annie Besant
President

Albert P. Warrington
Gen. Secretary, and Editor

\$1.50 a year   Single Copy 15 cents   Foreign \$2.00

Address: Krotona, Hollywood, Los Angeles, Cal.

IS IT WORTH WHILE

For you to have your printing done in a shop which is equipped with the latest and most improved machinery, the best materials and plenty of them, employs only skilled workmen of long experience who take pride in their work, and where every effort is made to deliver work when promised

?

If so, write us and we will be glad to assist you in solving your printing problems.

Now that the long-delayed Parcels Post is an accomplished fact, you can avail yourself of our services at the same prices as our next-door neighbor. We print anything from a visiting card to a dictionary.

ERNEST F. DOW

993 Watertown St., West Newton Sta., Boston, Mass.

The first Esperanto printer in America.

LA KOLOMBA PREMIO

A humorous sketch translated from the French of the great Dumas.

A nicely printed 48-page book, handy to carry around with you, and most enjoyable reading. Only 20 cents.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY
WASHINGTON, D. C.

SHORT-STORY WRITING

A course of forty lessons in the history, form, structure, and writing of the short-story taught by J. Berg Esenwein, Editor of Lippincott's Magazine.

Dr. Esenwein

Story-writers must be *made* as well as *born*; they must master the details of construction if they would turn their talents to account.

May we send you the names of students and graduates who have succeeded? And the success their letters prove is *practical*. It means recognition, accepted manuscripts and checks from editors.

One student writes: "I know that you will be pleased when I tell you that I have just received a check for \$125 from Everybody's for a humorous story. They ask for more. I am feeling very happy, and very grateful to Dr. Esenwein."

We also offer courses in Photoplay Writing, Versification and Poetics, Journalism; in all over one Hundred Home Study Courses, many of them under professors in Harvard, Brown, Cornell, and leading colleges.

250-Page Catalogue Free.

Please address,

THE HOME CORRESPONDENCE SCHOOL

Dept. 542

Springfield, Mass.

JUST WHAT WAS NEEDED

Interesting Piano pieces for little children to play. Names and Subjects in *Esperanto*. Stayner's "Very First Piano Pieces" Book I (15 pieces), 60 cents. Breitkopf & Härtel, 24 W. 20th St., New York.

ĈIO

(By Mrs. Winifred Sackville Stoner)

Consists of fifty cards, each bearing forty Esperanto words. It is so named because with a set of ĈIO cards almost an unlimited number of games can be played.

The most ludicrous combinations are evolved by the players, and many amusing incidents serve to fix the meaning of the words in mind.

ĈIO is printed on heavy ivory-finish playing cards, round corners, tinted backs. Each set is packed in a neat carton of tough cardboard.

PRICE, FIFTY CENTS

American Esperantist Co., Washington, D. C.

Begin your letter—"Having seen your ad in AMERIKA ESPERANTISTO—"

“Ni havas novan aŭtomatan pianon.” Tio estas negrava,
ni ankaŭ havas tian. “Jes, sed la nia estas EMERSON.”

Pravigebla fiero kaj kontenteco rezultas de certeco ke
oni posedas aŭtomatan pianon kies establita reputacio estas
universale komprenata.

Petu katalogon.

Vendistoj en la ĉefaj urboj kaj urbetoj.

EMERSON PIANO CO., Boston, Mass.